

Den 30 oktober 1962 var ett antal av de lärare som har zigenarbarn i sina klasser samlade till en konferens omkring de eventuella problem som kan uppstå i dessa sammanhang.

Inledningsvis redogjorde undertecknad för zigenarfamiljernas allmänna situation, varvid speciellt framhölls att barnen helt saknar det stöd i läxarbetet som övriga barn har i hemmet. Flertalet vuxna zigenare är fortfarande analfabeter och detta betyder en andlig undernäring för barnen och en bristande respekt för skolarbetets betydelse som säkerligen ofta kan iakttagas i barnens skolresultat. Men för att inte de, som nu går i skola skall vidareföra dessa mindre önskvärda traditioner till nästa generation, är det nu angeläget att på allt sätt försöka stödja zigenarbarnen i deras säkerligen svåra situation. Det är klart att för lärarna kan detta i vissa fall betyda en merbelastning i ett redan förut hårt och ansträngande arbete. Det skulle ändå vara synnerligen värdefullt och tacknämligt, om man kunde ägna litet extra uppmärksamhet åt dessa barn. Vid bedömningen av deras beteenden och prestationer är det alltid värdefullt att komma ihåg den så i alla avseenden annorlunda värld dessa barn lever i utanför skolan.

Zigenarna är en mycket liten minoritet i ett väl utvecklat samhälle, men hur barockt det än kan låta så lever man i zigenarfamiljerna ofta i ett väl avgränsat isolat från det övriga Sverige. Delvis kanske beroende på deras egen isolering från den övriga befolkningen, men sannolikt också till stor del beroende på den övriga befolkningens hållning gentemot främmande inslag i folkhemmet.

Men oberoende av orsakerna till dessa förhållanden måste det vara angeläget för alla parter att bryta denna isolering och det första och viktigaste ledet i denna strävan synes vara barnens regelbundna skolgång.

Eftersom säkerligen bortomvaron bland zigenarbarnen emellertid kan få en sådan omfattning att det äventyrar skolarbetet, skulle det vara synnerligen tacknämligt, ifall samtliga lärare för zigenarbarnen i Stockholm kunde rapportera till undertecknad om frånvarofrekvensen. Genom att i tid följa upp anledningen till frånvaron hoppas jag kunna påverka respektive familjer i positiv riktning.

För att förenkla denna rapportskrivning till minsta möjliga merarbete för

lärarna har jag i ordningställt bifogade blankett efter diskussion med de lärare, som var närvarande vid den nämnda konferensen.

Såsom framgår av blanketten är det närmast bara antalet lektionsdagar och frånvarodagar som behöver uppgivas för varje månad. Utöver detta skulle det vara bra, om man vid den första rapportskrivningen kunde ange vilken klass som eleven för närvarande går i och eventuellt också tidigare genomgångna klasser för att man skulle kunna bedöma om skolgången varit normal eller på något sätt avvikande. Vid terminens slut vore det också bra att få en uppgift hur vederbörande elev följt undervisningen, varvid det räcker med en gradering efter ungefär följande: a) Följt undervisningen mycket bra, b) följt undervisningen bra, c) följt undervisningen mindre bra.

Vill någon föra andra anteckningar, som har betydelse för bedömningen av elevens situation och attityd till skolarbetet är det naturligtvis gädjande men ej nödvändigt.

Något som vore mycket intressant skulle vara att vid terminens slut få en uppgift på den genomsnittliga frånvarofrekvensen i klassen. Men för att inte denna rapportskrivning skall kännas som en tung pålaga skall här betonas att mycket är vunnet med enbart uppgifterna om frånvaron.

Eftersom vi närmar oss slutet av höstterminen är det nu lämpligt att sammanfatta hela höstterminen i en enda rapportskrivning. Men för att nödvändiga kontakter med familjerna skall kunna ske i de aktuella situationerna, är jag synnerligen tacksam för att i fortsättningen månadsvis erhålla dessa rapporter med början under vårterminen 1963.

Tacksam på förhand för ett gott samarbete.

Stockholm den 1 december 1962.

(Nils Wall)

Konsulent för zigenarna i Stockholm
Lågskärsvägen 3, Kärrtorp, Johanneshov.

Tel. 59 41 40
59 40 06 exp.
49 75 20 bostaden.